

Русия не връща българските архиви, дава само копия

Написано от Христо Христов
Понеделник, 16 Май 2011 13:27



Специалисти от Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) са заминали вчера за Москва, където ще финализират получаването на част от изнесените от съветската армия след 9 септември 1944 г. български архиви.

Това съобщи председателят на ДАА **Мартин Иванов** на първата си пресконференция, след като през март 2011 г. Министерският съвет го назначи на този пост на мястото на пенсионирания проф. Георги Бакалов.

Руската страна обаче не връща оригиналите на българските архиви, а е дала възможност единствено да бъдат направени копия на тях.

Заминалата вчера група български архивисти от ДАА ще осигурят филмирането на 30 000 страници, които малко повече от половината български архиви, изнесени от съветската армия.

Въпреки че бившият СССР десетилетия наред се води „освободител“ на България след края на Втората световна война и въпреки участието на българската армия в заключителната ѝ фаза заедно със съветските части, днес Русия продължава да смята българските архиви за трофейни и предаването им в оригинал на България може да стане с одобрение на руската Дума. Инициативата за връщането на българските архиви от Русия беше подета през декември 2007 г. от фондация [„Свободна и демократична България“](#), която инициира петиция по този случай.

Апелът на фондация „Свободна и демократична България“ беше подкрепен от близо 2000 души в интернет, както и от ГЕРБ и ДСБ. Гражданската инициатива призова президента Георги Първанов и тогавашния министър-председател Сергей Станишев да предприемат действия по въпроса. Първанов постави въпроса пред руския президент

Русия не връща българските архиви, дава само копия

Написано от Христо Христов
Понеделник, 16 Май 2011 13:27

Владимир Путин през 2008 г., а правителството на Станишев отправи официално дипломатическо искане към руската страна през януари 2009 г.

В следващите години ДАА беше оставена да се справя сама в преговорите с руския държавен архив.

Очаква ДАА да получи общо около 50 000 копия на български архиви, представляващи документи от МВР, Министерството на войната, Министерството на външните работи и др. в периода 1942-1944 г.

Отделно от случая с изнесените в Москва български архиви Мартин Иванов съобщи за **сериозни проблеми с опазването на част от националните архиви в страната.**

По думите му около

5 линейки километра архиви от времето на Третото българско царство са застрашени от заличаване поради тежките условия, при които са съхранявани в основното хранилище в Биримирци край София. ДАА започва акция по тяхното спасяване чрез спешното им прехвърляне им в друго хранилище.

Новият шеф на държавните архиви обяви като **акцент в работата си дигитализирането на архивите.**

До момента са дигитализирани едва 5000 образци. Първите документи, които ДАА ще качи в интернет ще бъдат протоколите на Политбюро на ЦК на БКП в периода 1944-1989 г. Те възлизат на около 22 000 страници.

Следващата година започва дигитализирането на полицейските досиета на известни публични личности като Никола Вапцаров, Тодор Живков и др.

"Държавните архиви се отварят към обществото", обяви още Мартин Иванов. Той изброи различни инициативи, които ДАА започва, като целта им е националните архиви да станат по-достъпни и интересни за младото поколение.

От промените насам около **300 000 граждани са минали през читалните на ДАА**, като

Русия не връща българските архиви, дава само копия

Написано от Христо Христов
Понеделник, 16 Май 2011 13:27

най-големият наплив е бил в началото на прехода по време на реституцията и връщането на земята. Най-вероятно в скоро време ще бъдат намалени цените на копията на архиви в ДАА като мярка за облекчаване на ползвателите.

Очаквайте интервю с Мартин Иванов.